

numer

**Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego
Czeski Cieszyn**

Egzamin wstępny z języka polskiego 2024

wersja B

Czas pracy: 60 minut

Liczba punktów do uzyskania: 50

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój numer.
2. Sprawdź, czy arkusz zawiera 8 stron (zadania nr 1–15). Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykorzystaj przypisy zamieszczone pod tekstem, by wyjaśnić niezrozumiałe słowa. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami. Odpowiedzi wpisuj wyraźnie i jednoznacznie.
4. Rozwiązania zapisuj **CZYTELNIE** długopisem lub piórem. Niejednoznaczna odpowiedź lub nieczytelny zapis odpowiedzi będą oceniane jako błąd.
UWAGA! NIE WOLNO UŻYWAĆ KOREKTORA!
5. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D.
Wybierz tylko JEDNĄ ODPOWIEDŹ i zaznacz ją kółkiem.
Jeżeli się pomylisz, błędne pole zamaż i zaznacz kółkiem inną odpowiedź.
Uwaga! **ODPOWIEDŹ MOŻESZ ZMIENIAĆ (POPRAWIAĆ) TYLKO JEDEN RAZ.**
6. Instrukcje do innych typów zadań (prawda – fałsz, na dobieranie) znajdziesz w poleceniach do nich skierowanych.
7. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
8. Przy każdym zadaniu podana jest liczba punktów. Za błędną odpowiedź lub nieudzielenie odpowiedzi, punktów się nie odejmuje.

Powodzenia!

TEKST I

Magda Kwiatkowska-Gadzińska

„Konserwator z Warszawy” – recenzja książki

Podobno młodzież nie czyta książek. Podobno są nudne, nie ma w nich ciekawych bohaterów i w zasadzie nic się w nich nie dzieje. Może są takie książki, choć ja dawno takich nie spotkałam.

Konserwator z Warszawy to trzeci tom serii *Tajemnice starego pałacu* autorstwa Katarzyny Majgier. Jej bohaterami są członkowie rodziny Czereśniaków. Jakiś czas temu wygrali sporą sumę pieniędzy i całkowicie zmienili swoje życie. Rzucili dotychczasową pracę, kupili prawdziwy pałac i przeprowadzili się za miasto. A stary pałac, jak każde miejsce pamiętające zamierzchłe czasy, ma swoje tajemnice. Tutaj postacią szczególnie enigmatyczną i fascynującą jest ostatnia właścicielka pałacu, która zaginęła w tajemniczych okolicznościach podczas wojny. Tę zagadkę usiłuje rozwikłać Magda – córka państwa Czereśniaków. Pomaga jej mieszkający w sąsiedztwie Wiktor. Razem tropią tajemnice historii miejsca, które na nowy dom wybrała rodzina dziewczyny. Niestety cały czas po piętach deptają im ludzie, którzy również są zainteresowani pałacem i jego historią. Jakie mają zamiary? Czy dzieciom nic nie grozi? I jaką rolę w całej historii odegra tytułowy konserwator? Tego można się dowiedzieć, czytając książkę Katarzyny Majgier.

Bardzo polubiłam Magdę. Bystra dwunastolatka nie boi się niczego, szybko kojarzy fakty, uparcie dąży do celu i goni za przygodą. Sympatyczna z niej dziewczyna! Trudniej polubić jej rodziców, którym wygrana przewróciła w głowie. Niewiele dobrego można o nich powiedzieć. Mama myśli tylko o tym, jak powinna się zachowywać, żeby nie odbiegać od ludzi o podobnym statusie materialnym, szuka kontaktu z bogaczami i chce za wszelką cenę się do nich upodobnić. Ojciec broni dostępu do pałacu ludziom, którzy mogliby być zainteresowani jego historią, niechętnie wpuszcza do niego również tych, którzy mogliby pomóc w remoncie. Dla dzieci rodzice planują zatrudnić guwernantkę, bo przecież nie wypada, żeby pociechy tak bogatych ludzi chodziły do zwykłej szkoły. Postacie rodziców są trochę przerysowane, w niektórych fragmentach tak bardzo, że trudno uwierzyć, że tacy ludzie istnieją naprawdę. Na szczęście głównymi bohaterami są Magda oraz Wiktor i to wokół ich przygód toczy się cała akcja. A akcja jest wartka i wciągająca tak bardzo, że książkę czyta się jednym tchem. Zabawna, ciekawa i trzymająca w napięciu do ostatniej strony. Czyli idealna dla młodzieży!

<https://qiturka.pl/2017/02/19/konserwator-z-warszawy-recenzja-ksiazki/>

Zadania 1.– 3. odnoszą się do TEKSTU I.

Zadanie 1. (5 p.)

Oceń, które z podanych stwierdzeń odnoszących się do tekstu I jest prawdziwe, a które – fałszywe.

Wpisz X w odpowiednie pole tabeli. W razie pomyłki błędne zaznaczenie zamaż i zaznacz inną odpowiedź znakiem X.

	PRAWDA	FAŁSZ
Zdaniem autorki recenzji nie ma nudnych książek.		
Nieznane są losy ostatniej właścicielki pałacu.		
Wiktor jest kolegą Magdy z klasy.		
Rodzice bohaterki nie budzą sympatii.		
Autorka recenzji wymienia wady i zalety książki.		

Zadanie 2. (1 p.)

**Na które z poniższych pytań nie znajdziesz odpowiedzi w tekście I?
Poprawną odpowiedź zaznacz kółkiem.**

- A. Jak zachowuje się ojciec Magdy w stosunku do ludzi chcących poznać historię budynku?
- B. Dlaczego Czereśniakowie zmienili swoje życie?
- C. Ile dzieci mają państwo Czereśniakowie?
- D. Kto próbuje rozwiązać zagadki pałacu?

Zadanie 3. (3 p.)

Wypisz z tekstu I 3 fragmenty wskazujące na to, że wygrana przewróciła w głowie rodzicom Magdy.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 4. (5 p.)

Czy Twoim zdaniem wielkie pieniądze mają wpływ na zachowanie ludzi? Wypowiedz się krótko na ten temat (4-5 zdań).

.....

.....

.....

.....

Zadanie 5. (5 p.)

**Zaznacz kółkiem poprawną wersję lub uzupełnij.
Uwaga! Twój zapis powinien być czytelny i jednoznaczny.**

Lubię **poszukiwacz** (D, l.mn.) ..... przygód.

Miała przepiękny amulet **na szyji** /szyi.

Był szczęśliwy, gdy otrzymał **tą** / **tę** nagrodę.

Gąszcz **przeszkodził mi/przeszkodziła mi** w poszukiwaniu skarbu.

Nie chce mi się i nie myję **zęby** / **zębów**.

Tekst II

Katarzyna Majgier ***Konserwator z Warszawy***

Guwernantka przyjechała wieczorem. Pani Czereśniak postanowiła podjąć ją kolacją i wypytać o Paryż.

– Wygląda na to, że rzeczywiście studiowała na Sorbonie – powiedział Buła, wchodząc do saloniku. – Jest na liście absolwentów. Chociaż mają tam chyba jakiś błąd w bazie, bo twierdzą, że skończyła te studia w 1929 roku. Musiałaby mieć ze sto lat! – Uśmiechnął się. – Pewnie chodziło o 1992.

Guwernantka rozglądała się po holu, kiedy zobaczyła dwóch nastolatków zbiegających po schodach. Swoich przyszłych uczniów.

Na jej widok obaj przystanęli.

Przywitała się.

– Chyba to was będę uczyć – zagadnęła.

– Gdzieś panią widziałem. – Wyższy z chłopców wpatrywał się w nią badawczo.

Jego kolega w grubych okularach robił to samo.

– Naprawdę? Spotkaliśmy się?

– Tak – powiedział poważnie ten w okularach.

– Nawet wiem gdzie! – podjął jego kolega. – Na lotnisku! Upadł pani paszport i ja go podniosłem.

Pokręciła głową z niedowierzaniem.

– To byłeś ty? Co za zbieg okoliczności!

Magda wyszła z pokoju. Powoli schodziła do jadalni, zastanawiając się, co mogło się stać z wehikułem. Jak na razie nikt nie zmienił przeszłości... na tyle, żeby coś zmieniło się w teraźniejszości.

A może się zmieniło, tylko ona tego nie wiedziała, bo teraz żyła w innej rzeczywistości niż poprzednio, ale знаła tylko tę?

– O, Magda! – zawołała jej mama. – Chodź no tu. Poznasz panią guwernantkę!

Pociągnęła Magdę w stronę saloniku, gdzie szczupła kobieta o modnie obciętych, ciemnych włosach przyglądała się półce z albumami.

– To moja córka, Magda – przedstawiła ją.

Guwernantka odwróciła się, a Magda stanęła jak wryta i pobladła.

Pani Czereśniak odniosła wrażenie, że kobieta puściła oko do córki.

– To jest pani... – zaczęła.

Guwernantka wyciągnęła do niej rękę.

– Możesz mi mówić Ewa – powiedziała z uśmiechem.

Magda zaniemówiła z wrażenia. Kręciło jej się w głowie.

– To moje drugie imię – wyjaśniła guwernantka pani Czereśniak – ale od lat wszyscy tak do mnie mówią, choć w dokumentach mam Maria, po mamie.

Zadania 6. – 10. odnoszą się do TEKSTU II.

Zadanie 6. (3 p.)

O czym jest ten fragment książki? Odpowiedź sformułuj własnymi słowami w postaci zdania (pojedynczego lub złożonego).

.....

.....

Zadanie 7. (1 p.)

Poprawną odpowiedź zaznacz kółkiem.

Magda na widok guwernantki stała jak wryta, co oznacza, że poczuła

- A. strach.
- B. radość.
- C. smutek.
- D. zdziwienie.

Zadanie 8. (5 p.)

Na podstawie tekstu II napisz 5 informacji o guwernantce, która miała pracować u państwa Czereśniaków.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

Zadanie 9. (3 p.)

Zastąp podkreślone słowa synonimami.

Pani Czereśniak postanowiła podjąć ją kolacją.

.....

Wyższy z chłopców wpatrywał się w nią badawczo.

.....

Pani Czereśniak odniosła wrażenie, że kobieta puściła oko do córki.

.....

Zadanie 10. (3 p.)

Guwernantka, która pojawia się w domu państwa Czereśniaków, jest postacią nieco tajemniczą. Uzasadnij tę opinię, odwołując się do tekstu II. Użyj dwóch argumentów.

.....

.....

.....

Zadanie 11. (2 p.)

Przekształć mowę niezależną na zależną.

– Nasza guwernantka rzeczywiście studiowała na Sorbonie – powiedział Buła, wchodząc do saloniku.

.....

.....

Tekst III

Życie pędzi wciąż do przodu,
coraz prędej gna i bryka
i czasami w tym pośpiechu
coś ważnego nam umyka...

A więc wniosek dzisiaj stawiam,
aby każdy z nas spróbował
przy okazji, bez okazji,
mówić częściej takie słowa:

Do widzenia i dzień dobry
co tam słychać? jak się czujesz?
i poproszę, i przepraszam
oraz proszę i dziękuję.

Wtedy ludziom na tym świecie
SYMPATYCZNIEJ ciut by było.
no, a przecież o to chodzi,
by się wszystkim milej żyło!

<https://www.klamerka.pl/133-1-dobro.html>

Zadania 12. – 13., 15. odnoszą się do TEKSTU III.

Zadanie 12. (2 p.)

Napisz swoimi słowami, jaka jest recepta podmiotu lirycznego na lepsze życie.

.....

.....

Zadanie 13. (3 p.)

Wypisz z wiersza po jednym przykładzie wskazanego środka poetyckiego.

środek poetycki	cytat
personifikacja/uosobienie	
Wyliczenie	
wykrzyknienie	

Zadanie 14. (3 p.)

Wytłumacz, co oznaczają podane związki frazeologiczne:

„złapać szczęście za nogi”

.....
.....

„komuś przewróciło się w głowie”

.....
.....

„komuś coś umyka”

.....
.....

Zadanie 15. (6 p.)

Obejrzyj poniższe ilustracje. Która z nich, według Ciebie, najlepiej wyraża treść tekstu III? Uzasadnij swój wybór.

<https://pixabay.com/pl/images/search/pomoc/>

